

Jawapan

Bab 5

PBD

5.1

Empat Lokasi Tamadun Awal Dunia

1. A – Tamadun Mesir Purba
- B – Tamadun Mesopotamia
- C – Tamadun Indus
- D – Tamadun Huang He

3. (a) Tanah di antara dua sungai, iaitu Sungai Tigris dan Sungai Euphrates yang mengalir dari kawasan pergunungan Turki sehingga tanah pamah di Iraq.
- (b) Berkembang sejak Zaman Neolitik (5,000 SM – 700 SM) dan menjadi pusat tamadun awal sekitar tahun 3,500 SM.
- (c) Kawasan yang terletak di antara Laut Mediterranean dan Teluk Parsi dan berkembang menjadi sebuah bandar yang besar.
- (d) (i) Kerajaan Sumeria
(ii) Kerajaan Chaldea

4. (a) ✓
- (b) X
- (c) X
- (d) ✓
- (e) ✓
- (f) ✓

5. (a) lumpur ; pertanian
- (b) makanan ; pengangkutan
- (c) petempatan ; negara-kota

6. (a) Kerajaan Baru
- (b) Kerajaan Purba
- (c) Kerajaan Pertengahan

7. (a) Sungai Indus
- (b) Punjab
- (c) nomad
- (d) kekal
- (e) banjir
- (f) barli
- (g) kapas
- (h) Mesopotamia
- (i) bandar

8. (a) (i) Mohenjor Daro
(ii) Harappa
- (b) (i) Sistem paip dan pembentungan yang canggih.
(ii) Dikelilingi dinding bata tebal sepanjang 4.8 kilometer.
- (c) (i) Kreatif
(ii) Inovatif

9. (a) D
- (b) E
- (c) C
- (d) A
- (e) B

10.

PBD

5.2

Perbandingan Sumbangan Tamadun Awal

11. (a) negara kota ; empayar ; Kod Hammurabi
- (b) mutlak ; keamanan ; kehidupan
- (c) pendeta ; keagamaan ; arkeologi
- (d) politik ; ekonomi ; syurga
12. Tamadun Mesir Purba – Merupakan kegiatan utama. Majoriti penduduk ialah petani. Petani membayar sewa tanah kepada raja.
Tamadun Indus – Menanam gandum dan barli. Menternak lembu dan kambing.
Tamadun Huang He – Menanam sekoi, padi, gandum dan barli. Menternak lembu, kambing, ayam dan babi.
13. (a) Mesopotamia
- (b) Huang He
- (c) Mesir Purba / Indus
- (d) Huang He
- (e) Mesopotamia
- (f) Mesopotamia
- (g) Indus
- (h) Mesir Purba
- (i) Mesopotamia
- (j) Mesir Purba
- (k) Huang He
- (l) Indus
- (m) Mesir Purba
14. (a) Sfinks
- (b) Taman Tergantung Babylon
- (c) Piramid
- (d) Zigurat
15. (a) Pendeta
- (b) Sungai Nil
- (c) Mengukir pada batu
- (d) Kawasan perkuburan firaun
- (e) Anyang
- (f) Mementingkan keamanan
16. Aktiviti PAK-21 berdasarkan pemerhatian guru.
17. Tamadun Mesir Purba
 - (a) Firaun mengamalkan kuasa mutlak dan memerintah negara seperti kuasa tuhan. Firaun menjaga keamanan dan kemakmuran ekonomi. Firaun mempercayai kehidupan selepas mati. Mereka menghormati mayat untuk dikebumikan.
 - (b) Terdapat lukisan di dinding bangunan dan kuil. Melakar hasil seni di tembok batu sebagai lukisan dinding dan di kawasan perkuburan.
 - (c) Pembinaan sfinks dan rumah ibadat. Pembinaan piramid yang menjadi kawasan perkuburan firaun.

Tamadun Indus

- (a) Pendeta mengetuai pemerintahan dan mempunyai pengaruh besar dalam pentadbiran dan keagamaan. Kajian arkeologi menunjukkan tiada bukti wujudnya pemerintahan beraja di Lembah Sungai Indus.
- (b) Pengenalan tulisan piktograf. Menghasilkan balang yang mempunyai ukiran geometri dan motif alam. Menghasilkan kerja logam seperti tembaga, gangsa dan batu permata. Menghasilkan patung daripada batu dan logam.
- (c) Pembinaan kolam mandi besar. Kota dibina mengikut grid yang tepat. Pembinaan dewan perhimpunan dan jelapang. Pembinaan sistem paip dan pembentungan. Air mandian disalirkkan ke dalam longkang batu-bata di bawah jalan raya.
- 18.** (a) Pembinaan sistem tali air. Penciptaan tulisan kuneiform. Penciptaan roda, sauh dan bajak. Mencipta kertas daripada papirus. Mencipta emas dan rekaan berdasarkan gangsa. Perkembangan pesat dalam bidang astronomi dan matematik seperti pengenalan kalendar 12 bulan, membahagikan masa kepada 60 minit, pengenalan sistem nombor berdasarkan 60, membahagikan bulatan kepada 360 derajat, mencerap pergerakan bulan, planet dan bintang serta mencipta formula bagi mengira pelbagai bentuk geometri.
- (b) Membina terusan. Mencipta benang sutera, wang syiling dan kompas magnetik. Mencipta tulisan daripada lukisan. Mencipta alat pertanian daripada kayu dan besi. Kemajuan dalam pengangkutan jalan dan pembinaan terusan. Pengenalan teknologi pembajakan dan penciptaan cangkul dan sabit.

Praktis Masteri 5
BAHAGIAN »»A

1. B	2. D	3. D	4. C	5. A
6. D	7. B	8. D	9. C	10. D

BAHAGIAN »»B

- 1.** (a) (i) Sungai Nil
 (ii) Sungai Tigris dan Sungai Euphrates
 (iii) Sungai Indus
 (iv) Sungai Huang He
- (b) (i) Lokasi petempatan penduduk yang berkembang menjadi negara kota.
 (ii) Membekalkan air bagi tanaman.
 (iii) Menjadi alat perhubungan.
 (iv) Memenuhi keperluan asas kepada manusia.
- (c) (i) Kebijaksanaan pemerintah.
 (ii) Keamanan dan perpaduan rakyat.
- 2.** (a) (i) Kerajaan Purba
 (ii) Kerajaan Pertengahan
 (iii) Kerajaan Baru
- (b) (i) Membuka bandar Memphis yang kemudiannya menjadi ibu kota kerajaan.

- (ii) Membina banyak monumen terkenal berupa berhala.
 (iii) Memperkenalkan Kod Undang-undang Hammurabi.
- (c) (i) Ancaman dan serangan musuh.
 (ii) Kekurangan sumber alam dan hasil negara.
 (iii) Berlaku bencana alam seperti gempa bumi.
 (iv) Kelemahan ketenteraan dan benteng pertahanan.

BAHAGIAN »»C

- 1.** (a) (i) Tamadun Mesir Purba terletak di lembah Sungai Nil yang merupakan sungai terpanjang di dunia. Menurut Herodotus, Mesir dianggap sebagai Hadiah Sungai Nil kerana Sungai Nil membanjiri kawasan sekitarnya setiap tahun dengan membawa lumpur hitam yang subur untuk pertanian. Kawasan lembah terbesar di dunia ini menjadi kawasan subur dan berkembang menjadi negara-kota.
 (ii) Tamadun terawal dunia yang terletak di barat daya Asia. Mesopotamia bermaksud tanah di antara dua sungai, iaitu Sungai Tigris dan Sungai Euphrates yang mengalir dari kawasan pergunungan Turki sehingga tanah pamah di Iraq. Bermula sejak Zaman Neolitik (5,000 SM. – 700 SM.). Wilayah Mesopotamia berkembang menjadi pusat tamadun awal sekitar tahun 3,500 SM.
- (b) Jalan raya dibina selebar 30 kaki. Pembinaan sistem paip dan pembentungan yang canggih. Rumah dibina pelbagai saiz sehingga tiga tingkat. Kotanya dibina mengikut grid yang tepat. Kota dikelilingi dinding batu yang tebal sepanjang 4.8 kilometer. Dinding tersebut dibina bagi mengelakkan banjir. Pembinaan benteng di dalam kota bagi melindungi keluarga diraja. Pembinaan dinding yang memisahkan kawasan perumahan antara satu sama lain.
- (c) Menjadikan bandar bersih dan indah. Selamat daripada bencana alam seperti banjir dan tanah runtuh. Bebas daripada jenayah seperti samun dan curi. Bandar dalam taman yang dihiasi pokok-pokok hijau. Bebas daripada pencemaran alam sekitar. Dilengkapi dengan pelbagai kemudahan. Bangunan warisan sejarah dipelihara dan dipulihara untuk tatapan pelancong. Pembinaan bangunan moden sebagai mercu tanda negara.

Fokus KBAT

- 1.** (a) Diketuai oleh Firaun
 (b) Hieroglif
 (c) Pertanian dan perdagangan
 (d) Piramid, sfinks dan tempat ibadat
- 2.** Buta huruf, suka berperang, bersikap ganas, tidak bermoral, terlibat dengan jenayah, tidak berperikemanusiaan, mundur dan ketinggalan dalam teknologi.
- 3.** Meningkatkan pengetahuan dan kemahiran, berdaya saing, mengukuhkan perpaduan, menguasai teknologi terkini, cinta akan keamanan, patriotik, berusaha memajukan diri, bangsa, agama dan negara.